GAZETA KRAKOWSKA

№ 45.

Z KRAKOWA DNIA 6 CZERWCA 1821 ROKU WE SRODĘ.

Z Warszawy d. 28 Maia.

Nayiaśnieyszy Cesarz i Król Jmć postanowieniem swem z dnia 14/26 Maia 1821 r. nayłaskawiey raczył mianować Kawalerami Orderu S. Stanisława:

II. Klassy Adama Matuszewica Szambelana Dworu Polskiego, Radcę Stanu Cesarstwa.

III. Klassy Jana Antoniego Hinkelmana Archiwistę Sekretaryiatu Stanu, i

Jana Hube pierwszego Sekretarza Sekretaryiatu Stanu, zaś

IV. Klassy Józefa Kaczonowskiego i Xawerego Zbikowskiego Sekretarzy Adjunktów w Kancelaryi Królewskiey tegoż Sekretaryiatu Stanu.

JW. Obuiski, Poseł Powiatu Łosickiego, Sekretarz ostatniego Seymu, ofiarował Nayiaśnieyszemu Panu exemplarz Dyaryuszu Seymowego, który Jego C. K. Mość łaskawie przyiąć i ofiaruiącego kosztownym pierścieniem udarować raczył.

Zeszłey Soboty, dnia 26 b. m. między godziną 4tą a 5 ą po południu, Nayiaśnieyszy Cesarz i Król, Pan nasz Miłościwy, wyiechał z tey stolicy na powrót do Petersburga. Jego Cesarzewicowska Mość Wielki Xżę Konstanty, odprowadził N. Brata do Cegłowa.

Tegoż dnia o godzinie 11tey wieczorem wyiechał ztąd W. Xżę Następca Meklenburgsko-Szweryński.

Z Petersburga d. 14 Maia d. k.

Gazeta Senacka z dnia 30 z. m. ogłosiła następuiące ukazy J. C. M. do Rządzącego Senatu:

Dnia 31 Marca. W nagrodę nowych dowodów odznaczaiącey się służby nadzwyczaynego Posła i Pełnomocnego Ministra naszego przy Porcie Ottomańskiey, Radcy taynego Barona Stroganowa, i dla okazania uznania naszego za stateczną pieczołowitość, z iaką zachowuie on spokoyne stosunki Rossyi na wschodzie, zgodnie z prawidłami ogólnego politycznego systematu, na którym polega dobry porządek Europy, Naymiłościwiey mianuiemy go naszym rzeczywistym Radcą taynym.

Dnia 8 Kwietnia. W nagrodę odznaczaiących się zasług, okazanych dla oyczyzny przez główno dowodzącego pierwszem woyskiem, Jenerała piechoty Ba-

rona von der Osten Sackena, i dla okazania szczególnego zadowolnienia naszego za urządzenie woyska, naczelnictwu iego powierzonego, znalezione przez Nas w czasie przeglądu woysk tey armii w przeszłym 1820 roku, Naymiłościwiey wynosiemy go, z pochodzącem od niego potomstwem, na godność Hrabiego, rozkazuiąc Rządzącemu Senatowi przygotować na tę dostoyność dyploma i podać do naszego podpisania.

Dnia 24 Kwietnia, w pałacu zimowym Jego Cesarskiey Mości, miała szczęście otrzymać audyencyią pożegnania u Nayiaśnieyszych Cesarzowych, z okoliczności swego wyiazdu, Hrabina Brey, małżonka nadzwyczaynego Posła i Ministra pełnomocnego Bawarskiego. Tegoż dnia miał szczęście bydź przedstawionym Nayiaśnieyszym Cesarzowym przybyły tu obywatel Medyiolański Margrabia D'Ada.

Z Paryża d. 16 Maia.

W ciągu odbywaiącey się teraz sprawy w izbie Parów przeciw spiskowym d. 19 Sierpnia, żądał Hr. Valence, aby przywołać do tłumaczenia się kommissarzów policyi, którzy mieli zlecenie uwięzić Nantila, dla czego nie uczynili tego; lecz Kanclerz oświadczył, iż do niego tylko należy, iako prezesa Parów, stanowić czyli inne osoby oprócz świadków maią bydź do zeznań pociągane. Naradzała się izba chwilę i przyznała takowe prawo prezesowi. — Oskarżony Dumoulin zaprzeczał, iakoby do JXcia Eugeniusza był wysłany; Nantil, który to powiedział, skłamał. Inni nazwali Nantila Proteuszem, który przybiera iaką zechce postać. — D. 17 słuchany był Marszałek polny Montolegier, i zapytał się; czyli mowić może o okolicznościach, które dawniey przywiódł, lecz nie znayduie ich w akcie oskarżenia? Gdy mu Jeneralny prokurator odpowiedział, że może, zeznał: że od Berarda, którego znał bydź dobrym officerem, ale się dozwolił obłąkać, między innemi słyszał: iż czytał u spiskowych list z Lotaryngii od P. d'Argenson, (członka izby Deputowanych) w którym wyrażono było: że urodzay iest nadto obfity, co znaczyć miało, iż spisek i tam wielkie czyni postępy. Daley mowiono, iż Lafayette będzie prezesem tymczasowego rządu; że widział także w zgromadzeniu spiskowych Jenerała Merlino, i człowieka, którego mieniono bydź Deputowanym Corcelles. Berard przyznał, iż to powiedział Jenerałowi Montologier, i Marszałek Xże Raguzy poświadczył, że to w owem czasie od tego Jenerała słyszał. Dumoulin twierdził przeciwnie, że Berard (znayduiący się także w liczbie oskarżonych) był zwodzicielem, i między innemi powiedział mu, że sam Xże Raguzy należy do taiemnicy spisku.

W izbie Deputowanych ciągną się ieszcze spory względem pomnożenia Biskupów. Pierwszy tylko artykuł tego proiektu przeznaczaiący pensyie po zmarłych duchownych na pomnożenie fonduszu na pensyie żyiących, przyięty został.

Lekarz Crivelli, który w Piemontskiey rewolucyi znakomitą grał rolą, i tu się schronił, odebrał rozkaz opuszczenia w 24 godzin Paryża.

Zdaie się bydź rzeczą pewną, (wyraża iedno z pism tuteyszych) iż Grecy, którzy w zaburzeniu swey oyczyzny czynnemi byli, szukaią tuż przytułku w Hiszpanii. Neapolitańscy i Piemontscy rewo-

lucyioniści zieżdzaią się, iak wiadomo do południowey Hiszpanii. Tamże udać się maią z Portugalii i Francyi woyskowi awanturnicy i demagogiści, tak iż zbierze się tam znaczna liczba rewolucyionistów, na którą należy mieć baczne oko.

Rossyyski W. Podkomorzy, P. Naryszkin i Hr. Potocki mieli wczoray prywatne posłuchania u Króla.

Zmarły tu 18to letni naystarszy syn Marszałka Masseny, który nosił po nim nazwisko Xcia Eslingi, pochowany został obok oyca swoiego.

Z Londynu d. 18 Maia.

P. Burdett wniosł d. 15 b. m. o wyznaczenie kommissyi na dochodzenie postępowania magistratu i jeomanry podczas zdarzeń d. 16 Sierpnia 1819 w Manszestrze. Wniosek ten poprzedziło mnostwo prośb, w których twierdzono, iż 620 osób, pomiędzy któremi 120 kobiet, ranionych zostało i niektóre z nich na rany pomarły. P. Burdett zaprzeczał, iakoby lud na jazdę kamieniami rzucał, gdyż taki był natłok, iż nikt nie mógł ręką ruszyć, a kamienie których fury znaleść miano, musiały z Nieba spaść, i należało ie na pamiątkę zabrać do muzeum. Naywięcey zaś powstawał przeciw Ministrowi Sidmouth, że w imieniu Króla dziękował władzom tamteyszem za przelew krwi obywatelskiey, &. — Mar. Londonderry nazwał to nierozsądnem obwinieniem: iż Ministrowie cieszyć się mieli z przelewu krwi; podziękowano magistratowi, że swoiego obowiązku dopełnił, bo gdy skupi się 80,000 ludzi, powiększey części uzbroionych, i nayokropnieysze czyniących groźby, dostatecznym iest powodem do wezwania pomocy woyskowey. Jeżeli kobiety przy tem pokaliczone zostały, tedy same sobie winny, gdyż niepowinny się tam były znaydować. 2000 Fs. które dla pokaliczonych Manszestrzanów zebrano, rozdane zostały, iak słychać, osobom, które przeciw rządowi świadczyły. Jeszcze w Listopadzie r. 1819 odrzuciła izba większością głosów takowe dochodzenie, spodziewa się zatem, że i teraz to samo uczyni, aby nie odnawiać tey rzeczy. Jakoż tak się stało: wniosek P. Burdetta został większością 235 głosów przeciwko 111 odrzucony.

Na zapłacenie kary sądowey za P. Burdetta zebrano podczas iego uwięzienia 600 Fs. lecz on ie przeznaczył dla nieszczęśliwych Manszestrzanów.

Gazeta Times wyraża, iż podług urzędowego doniesienia pod d. 15 b. m. z Brandenburg - hous (mieszkania Królowey,) że Królowa postanowiwszy w kraiu mieszkać, oddaliła z swey służby gońca Forty, ponieważ go więcey nie potrzebuie. P. Józef Martetti otrzymał także od niey pełnomocnictwo do sprzedania wszystkich iey we Włoszech maiętności. — Wczoray obchodzone były imieniny Królowey obiadami przez iey przyiaciół, a w wieczór było kilkanaście domów oświeconych, i giełda była tego dnia zamknięta.

Król znaydował się także we wtorek wieczór na wielkiey operze Włoskiey "Łaskawość Tytusa," i był okrzykami radości przyięty. Około 300 Dam nie usiadły wcale, ale stały przez cały czas bytności Króla.

W Westminsterze czynione są ciągle przygotowania na koronacyią Króla, i oczekiwana iest w krótce odezwa wzglę-

dem tey uroczystości.

Pod Dowrem statek pocztowy, Lord Duncan, który właśnie z Kale przybył, został za uderzeniem przez inny okręt zatopiony. Maytkowie i 9 podróżnych zostało wyratowanych, chociaż bałwany morskie groziły im pochłonieniem. Utopił się iednak młodzieniec nazwiskiem, Moyżesz Jakobs, który miał przy sobie mieć znaczną summę złota, i rodzina iego wyznaczyła 20 gwineów nagrody za wydobycie iego zwłoków. Oprócz niego miał się ieszcze drugi podróżny utopić.

Dziennik podróży Kapitana Parry do bieguna północnego wyszedł tu wczoray z druku u Księgarza Murray.

Doniesienia z wyspy S. Heleny popotwierdzaią, że Bonaparte co raz bardziey iest słabszym. Od 3 miesięcy nie wstaie z łóżka, nie może nic trawić, i sądzą, iż w krótce umrze.

Bombayska gazeta rządowa zawiera obszerny rapport Podpółkownika Stanhope o szczęśliwem iego przedsięwzięciu przeciw twierdzy Dewarka, iako też rapport Kapitana Thomson o spełzłey iego wyprawie przeciw Alasch - Karab. Arabowie czyli Wechabici tak dzielnie pałszami na Seapoiów natarli, iż ci uciekać zaczęli i znaczną ponieśli klęskę.

W Limeryk d. 7 b m. podczas okropney burzy morskiey postrzeżono rzadkie zdarzenie, iż woda, która podczas ubycia morza odpłynęła, w półtory godziny wróciła i o 2 stopy wyżey nad zwyczayną się podniosła. Jest to znakiem, że gdzieś nastąpiło trzęsienie ziemi.

Podług wiary godnych nadeszłych tu listów, Neapolitanie, gdy do ognia prowadzonemi bydź mieli, rzucali nie tylko broń, ale nawet mundury, torby z chlebem i na wszystkie strony uciekali. Milicyie domagały się naywyraźniey od swoich officerów, aby nie były przeciw jazdzie prowadzonemi. Niektóre korpusy żądały, aby z powodu wielkiego upału, na wozach na pole bitwy zawiezionemi były. Dowodcy byli w ciągłem z sobą nieporozumieniu i jeden drugiemu nie ufał. Carascosa nazywał Filangierego zdraycą, a Xże B. sądził obu bydź takiemi.

P. Moriogh posłał do muzeum w Korku zdechłe źrebię, które miało tylko iedno oko nadnaturalney wielkości w czole i żadnych nozdrzy. Żyło tylko godzin 16.

Podług naynowszych doniesień z Hawanny pod d. 7 Kwietnia zdaią się nadeszłe tam w d. 1 Kwietnia z Mexyku wiadomości nader bydź przesadzonemi. Zaszły tam wprawdzie zaburzenia, ale Wicekról nie iest złożony, ani rząd Królewski obalony, owszem spodziewano, się iż za przybyciem 6cio tysiącznego korpusu woyska Królewskiego, który Wicekról z Werakruz przywołał, spokoyność przywróconą zostanie.

Z Rio - Janeiro d. 21 Marca.

Poniższy wyrok z d. 7 b m. w którym Król oświadcza, iż do Lizbony odiedzie, do czego d. 12 przyszłego miesiąca iest oznaczony, sprawił tu wielkie wrażenie. Wielu Anglików zapowiada, iż opuszczą nasze okolice, ponieważ obawiaią się nowych zaburzeń i niebezpieczeństw dla swoich osób i własności. Francuzi będą zapewne musieli iść za ich przykładem, ponieważ zyskowny ich handel zbytkowemi towarami zupełnie upą.

dnie. Niemcy patrzą na ten wypadek obojętnie, chociaż serca ich są za pozostaniem tu Króla i iego rodziny, pomiędzy którą liczą Xiężniczkę swoiego narodu. Wyrok ten przeraża naywięcey tych, którzy są przeciwnemi teraźnieyszemu postępowaniu Portugalczyków i własnych swoich rodaków. Miasto Rio-Janeiro poniesie iednak naywiększą stratę przez odiazd Króla. W tey chwili wydany iuż został rozkaz do zaprzestania rozpoczętych budowli; spadła zaraz cena niewolników i wszelkiego gatunku żywności. Mówią, iż bank d. 30 b. m. zaprzestanie wypłat swoich, lubo wyiazd Królewski niema żadnego nań wpływu, bo Król zostawia dla iego bezpieczeństwa znaczney wartości dyiamenty i sztaby złota. Papiery iego maią równy bieg z gotowizną.

Do Króla udało się wiele Deputacyy z prośbami, aby pozostał w Brazylii; ale J. K. M. nie chce od swoiego postanowienia odstąpić. Wszystkie osoby które przed ostatniemi tu zdarzeniami uwięzione zostały, są uwolnione; ale maiątki ich zostaną ieszcze pod sekwestrem.

Sądzą, iż Brazylia ogłosi się nakoniec niepodległą od Portugalii.

Powyższy wyrok Królewski z d. 7 Marca iest następuiącey osnowy:

"Gdy podobało się Opatrzności Boskiey po wszystko pustoszącey woynie udarować Europeyskie kraie błogosławieństwy pożądanego pokoiu, i dozwolić ażeby przez zgromadzone w kochanem i wiernem naszem mieście Lizbonie powszechne i nadzwyczayne Stany w celu ugruntowania szczęścia Monarchii Portugalskiey, nadaną została połączonemu Królestwu Portugalii, Brazylii i Algarbii polityczna konstytucyia, gruntuiąca się na wolnych zasadach, które w moc postępu oświecenia wszystkie narody powszechnie przyięły; i gdy w obecności moiey przez uczonych, których gorliwość w obowiązkach względem Boga i mnie uznaną iest, dowiedzionem zostało, że umysły wiernych moich poddanych, a zwłaszcza Królestwo Brazylii zamieszkuiących, lękaiąc się o utrzymanie iedności i związku Monarchii, zostawały w bolesney niepewności, ponieważ nie oświadczyłem się w uroczystym i wyraźnym sposobie względem przyięcia rzeczoney konstytucyi, ażeby wszędzie bez żadney zmiany lub różnicy w wszystkich kraiach moiemu berłu podległych zaprowadzoną i uskutecznioną została: przeto uznałem za potrzebne wyrokiem moim z d. 24 Lutego r. b. uczynić takowe oświadczenie, i oraz z całą moią rodziną Królewską zaprzysiągłem uroczyście przed ludem i woyskiem tego miasta rzeczoną konstytucyią, tak iak przez powszechne Stany uchwaloną i ułożoną została, nietylko do tey, ale i innych posiadłości moiey Monarchii zaprowadzić i zachować. Rozkazałem daley gubernatorom, jenerałom kapitanom, wszystkiem cywilnym i woyskowem władzom, i duchowieństwu w wszystkich innych prowincyiach takową przysięgę wykonać, i od wszystkich pod ich rozkazami zostaiących osób odebrać, ażeby służyła za zakład związku i iedności całey Monarchii. Gdy atoli naypierwszym i gwałtownym warunkiem iest tego przez cały narod zaprzysiężonego społecznego związku, ażeby Monar-

sha tam mięszkał, gdzie zgromadzają się Stany, iżby uchwalone ustawy niezwłocznie przedstawione mu i przez niego zatwierdzone bydź mogły, przeto święty obowiązek przysięgi nakazuie mi, abym dla dobra powszechnego Królewskiemu moiemu sercu bolesną zadał ranę, oddalaiąc się od poddanych których pamięć zawsze mi będzie drogą i gdziekolwiek znaydować się będę szczęście ich zawsze naypierwszą starannością oycowskiego moiego rządu będzie. Stósuiąc się zatem do obowiązków, które Opatrzność na mnie włożyła, poświęcenia wszystkiego narodowi, postanowiłem i stanowię przenieść móy Dwór do miasta Lizbony, dawniey stolicy i pierwszey kolebki Monarchii, ażebym tam z reprezentantami ludu wspólnie pracować mógł nad chwalebnem dziełem przywrócenia walecznego Portugalskiego narodu do stopnia dawney świetności. Lecz zostawiam tu nayukochańszego Syna moiego, Następcę tronu połączonego Królestwa, który ma poruczone sobie rządy Królestwa Brazylii aż do powszechnego zaprowadzenia konstytucyi. Ażeby zaś lud móy tego Brazylijskiego Królestwa iak nayprędzey używał reprezentacyi narodowey, nakazałem wyrokiem dzisieyszym, aby natychmiast wybrana została sposobem używanym w Portugalii stosowna liczba deputowanych dla zasiadania w powszechnych Stanach, i towarzyszyła mi w podróży do Portugalii. Wydałem także rozkazy do wysłania tamże deputowanych z północnych prowincyy. — W Pałacu w Rio-Janeiro d. 7 Marca 1821. r.

Z Frankfortu d. 20 Maia.

W nocy na 16 b. m. umarł tu Ces. Rossyyski rzeczywisty Radca stanu i niegdy Minister przy różnych Dworach, P. Alopeus (starszy brat posła Rossyyskiego w Berlinie.) Wczoray zaś umarł tu znany w rewolucyyney woynie Francuzkiey pod nazwiskiem Karola Heskiego Jenerał porucznik, Karol Landgraf Hessen-Homburg.

Podług ostatecznego postanowienia Seymu związku Niemieckiego, woysko tego związku składa się z 301,637 ludzi pomiędzy którem znayduie się 222,119 ludzi liniiowey piechoty, 11,694 strzelców, 43,090 jazdy, 21,717 artylerzystów i 3017 cieślów i pontynierów. Kontyngensa rachowane są podług setney części ludności kraiów związkowych, których cała ludność 30 mill. 163,483 ludzi wynosi. Całe woysko dzieli się na 10 korpusów, z których pierwsze trzy wystawia Austryia w liczbie 94,822 ludzi, a drugie trzy Prusy w liczbie 79,234 ludzi, resztę pomnieysze kraie związkowe.

Od brzegów Menu d. 19 Maia.

Król Bawarski na wniosek akademii umieiętności każdemu z przybyłych w celu naukowym przedsięwziętey do Brazylii podróży Akademików Spix i Martius wyznaczył oprócz zwyczayney ich pensyi po 1000 Zr. dodatkowey.

Z Szwaycaryi udało się znowu 180 osób do północney Ameryki, gdzie chcą w posiadłościach Hr. Selkirch osiąść.

Poseł Pruski w Szwaycaryi, P. Meuron, poiechał do nowego Króla Sardyńskiego, dla złożenia mu życzeń w imieniu Monarchy swoiego.

W wieku 17tym przepowiedział pewien astrolog: że w r. 1822 państwo Tureckie poniesie znaczną stratę, i klęskę lub zupełnie upadnie.

Ogwieszczony w Stambule w święta Wielkanocne Patryiarcha Grecki liczył 85

lat. — Z Wołoszczyzny same tylko sprzeczne nadchodzą wiadomości. Podług iednych mieli Turcy d. 27 Kwietnia przeprawić się za Dunay, poyść przeciw Bukarestowi i wyciąć ieden oddział woyska Jpsylantego. On żaś lubo oszańcował się w Targowicy, starać się ma o paszport za granicę, ponieważ odstępuią go iego stronnicy zawiedzeni w pomocy Rossyyskiey. Podług drugich Basza Jbrailowa zapewnić miał deputowanych od tymczasowego rządu Multan (po ucieczce Hospodara Suzzo) że wszyscy Multanie zachowuiący się spokoynie niczego nie maią się obawiać. Lecz nikt temu niezawierza i ciągle uchodzą ztamtąd mięszkańcy z swoiemi maiątkami, a to tem więcey, że Greccy żołnierze nie chcą z Jas ustąpić, owszem się przez nowy zaciąg pomnażaią.

Z Lizbony d. 4 Maia.

D. 30 z. m. Deputowany P. Castello Branco wniosł w Stanach, iż należy zastanowić się, czyli Król w przyzwoitey formie wykonał przysięgę na konstytucyią. P. Miranda znalazł wyraz w wyroku Ministrowskim z Rio-Janeiro: "zatwierdzam,, niebezpiecznym; on i inni deputowani twierdzili, iż J. K. Mci było tylko rzeczą zaprzysiądz, ponieważ akt pochodzący z samowładności narodu nie potrzebuie żadnego zatwierdzenia. Galeryie pochwaliły te twierdzenia, a Stany postanowiły przesłać rządowi protestacyią przeciw wyrazom w wzmiankowanym wyroku: "Nasz Pan, Wazale, zatwierdzamy i przyymuiemy.,,

Rejencyia na wiadomość o powrocie Monarchy kazała Ministrom spraw wewnętrznych i skarbowemu poczynić w zamku potrzebne przygotowania na godne przyięcie J. K. Mci i iego wysokiey Rodziny. — Wielki Koniuszy de Costa w Lizbonie odebrał rozkaz od Króla przygotowania wszystkiego w stayniach Królewskich na przyiazd Dworu. Ale że P. de Costa złożył niedawno ten urząd i rejencyia mianowała kogo innego na iego mieysce, zaleciła mu zatem, aby wszystkie rozkazy Krolewskie oddał swoiemu następcy.

Z Madrytu d. 10 Maia.

D. 4 zaraz po zamordowaniu Kanonika Vinuesy pośpieszyły otaczaiące Króla osoby uwiadomić go o tem i zwrocić iego uwagę na skutki, iakie ta zuchwałość za sobą pociągnąć może. Monarcha udał się z swoich appartamentów na dziedziniec zamkowy, kazał zgromadzić gwardyie, miał do nich przemowę, na którą wierne te woyska odpowiedziały: niech żyie Król konstytucyyny! J. K. Mość rozkazał powiększyć straż zamkową i 4 działa przed zamek zatoczyć. Za powrotem J. K. M. do swoich appartamentów, w których cała iego rodzina na niego czekała, dowiadywano się wszędzie, czyli w istocie grozi iakowe niebezpieczeństwo. Tymczasem J. K. M. złożył Jenerała kapitana Madrytu Villalba z urzędu i mianował na iego mieysce Jenerała Morillo Hr. Kartageny; ten nie chciał przyiąć tego urzędu; Król obstawał przy swoim mianowaniu; on jeszcze się wzbraniał, aż nakoniec z ponowionego J. K. Mci rozkazu nakłonił go do tego Minister woienny. Pisane zaś z tego powodu do Ministra listy ogłosił w gazetach, i przy zaczęciu swoiego urzędu następuiącą wydał odezwę:

"Żołnierze! dopełniwszy moiey powinności i okrywszy nasz oręż chwałą,

rozumiałem, iż za powrotem do oyczyzny żyć będę mógł spokoynie i w szczęściu, które nam konstytucyia zapewnia; lecz, niestety! widzę, iż znayduią się ludzie, któ rzy zniszczyć usiłuią szczęśliwość publiczną. Nie może nas większe spotkać nieszczęście, iak posiadać nieprzyiacioł systematu, którym się rządziemy; ci muszą bydź wytępionemi. Konstytucyia i Król konstytucyyny, oto iest, co Hiszpanii przystoi; na tych dwóch podstawach zasadza się dobro teraźnieyszych i przyszłych iey pokoleń. Sądziłem, iż po moich trudach będę mógł wypocząć; lecz pomimo mey woli musiałem na czele waszem stanąć, zaszczyt tylko dowodzenie wami osłodzić mi może przykry ten urząd. Żołnierze! iestem tak iak wy żołnierzem; ufaycie mi; kocham was i dzielić zawsze z wami los będę, prowadząc was drogą chwały, dla dobra nayukochańszey oyczyzny; hasłem zaś naszem będzie: konstytucyia i Król! a okrzykiem połączenia: niech żyie konstytucyia! niech żyie konstytucyyny nasz Król! — W Madrycie d. 6 Maia 1821.,,

Przeciwnicy konstytucyi zdaią się lękać odwagi Morilia i będą mu wszelkie zawady czynić, w stanach wniosł iuż P. Moreno Guerra, aby pociągnąć Ministra woiennego do odpowiedzi, że podpisał wprzód iego mianowanie, niżeli on zdał sprawę z swoiego postępowania w południowey Ameryce.

Jenerał Quiroga udzielił Stanom list pisany do niego przez Infanta Franciszka, w którym zapytuie się go: czyli święta osoba Króla i iego rodzina nie są zagrożonemi poruszeniami, które z powodu zabicia Kanonika Vinuesy w Madrycie zaszły? Quiroga dodał, iż odpisał Królewicowi: że lud Madrycki, woyska i narod przeleliby ostatnią krwi kroplę, w obronie Króla i iego rodziny.

W okolniku, który Król d. 3 b. m. rozkazał wydać do Arcybiskupów, Biskupów i przełożonych duchownych, wyrażono: że postępowanie niektórych Xięży, którzy świętego swoiego powołania nadużywaią, podniecaiąc lud do woyny domowey, iest równie nierozsądne iak karygodne, a mianowicie w dyiecezyiach Burgos, Osma, Kalahora i Avila, gdzie nawet podczas postu świętego nie wzdrygali się zachęcać do krwi rozlewu, co ściągnąć musiało uwagę J. K. Mci. Rozkazuie przeto Prałatom, &c. zachowanie konstytucyi i ustaw Królestwa w ścisłey boiaźni Boga.

Południowe nasze porty zapełnione są przybywaiącemi z Włoch okrętami, które nieustannie przywożą zbiegów Neapolitańskich i Piemontskich, których liczba do 4000 dochodzi. Wszyscy znayduią tu gościnne przyięcie i są ile możności wspieranemi. Wielu z nich weszło iuż w woyskową służbę Hiszpańską. Rząd nasz nie dozwolił Jenerałowi Pepe żądanego mięszkania w Madrycie.

Od niejakiego czasu widziemy także w portach naszych okręty Greckie, które staraią się o zakup broni i ammunicyi.

W Galicyi uwięziono 300 osób, iako przeciwnych konstytucyi.

Poymani w Salvatiera jeńcy wyznali, iż kieruie niemi tayny wydział, który ma za granicą swoich ajentów i usiłuie zaciągnąć pożyczkę.

Woysko Hiszpańskie pomimo zaburzeń w kraiu iest tyle liczne, iż nie obawiamy się obcey napaści.

DODATEK
DO №ro 45.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 6 CZERWCA 1821 ROKU WE SRODĘ.

— *Z Krakowa.* —

Towarzystwo Nauk z Uniwersytetem Jagiellońskim złączone, uwielbiaiąc uroczyście wiekopomną wspaniałość *Władysława Jagiełły*, który dawał oycowską opiekę wszystkim umieiętnościom i upatruiąc w nich wylewne źrodło pomyślności ludzkiey, dla większego pożytku w drugi dzień Zielonych Swiątek dawną Akademiią z miasta Kazimierza przeniosłszy, w samey stolicy Królestwa dotąd trwaiącym Przybytkiem Polskie Muzy opatrzył: odbędzie celem uwiecznienia tak drogiey sercem Rodaków pamiątki na dniu 11 Czerwca r. b. w Amfiteatrze Szkół *Nowodworskich* o godzinie 11 rano publiczne posiedzenie w niżey opisany sposób:

a) *Józef Jannuszewicz* wystawiwszy, iak wdzięczność całego Narodu Założycielom Akademii Krakowskiey nieprzetrwałą zapewnia sławę: odczyta pochwałę na leżną Obywatelskim zasługom ś. p. *Wincentego Gostkowskiego*.

b) *Karol Soczyński* zamknie posiedzenie rozprawą obeymuiącą szczegołowe obrazy naukowych Instytutów Paryża.

Dan w Krakowie d. 5 Czerwca 1821 r.

P. Czaykowski, Sek. T. N.

Z Wiednia d. 27 Maia.

JO. Xże Metternich, Minister spraw zagranicznych, którego N. Cesarz zawdzięczaiąc ważne iego usługi dla siebie i kraiu, mianował d. 25 b. m. Kanclerzem Dworu i stanu, powrocił tu wczoray z Laybach.

Naynowsze doniesienia z Neapolu malują nayżywszemi farbami radość i zapał, z iakiemi Krol przy swoim powrocie do tey stolicy d. 15 Maia przyięty został. Pół Neapolu wyszło przeciw Monarsze do Aversa, który przy huku dział i nayżywszych okrzykach do miasta wiechał.

Dawnieysze listy pod d. 10 b. m. z rzeczoney stolicy donoszą o uwięzieniu kilkunastu urzędników Królewskich, którzy podczas rewolucyi role grali. Uwięziono także byłych Deputowanych Parlamentu Catalani, Rossi, Arcovito, Sapenara i Donato, a do Aquila posłano rozkaz uwięzienia tamże byłego Deputowanego Dragonetti. — Do roztrząśnienia postępowania officerów morskich wyznaczona została junta.

Z Berlina d. 29 Maia.

I. Cesarzewicowska Mość W. Xże Rossyyski Mikołay wyiechał ztąd z Małżonką

swoią do Ems, a J. Królecowska Mość Xże Wilhelm (Syn J. K. Mci) do Szczecina.

Z Czernowic (stolicy Bukowiny) d. 11 Maia.

Codziennie przybywaią tu uchodzące z Multan Greckie rodziny. Liczba domów naszych wynosi przeszło 800 i każdy mieszkaniec pragnie zbiegłych pomieścić, ale mieszkań nie dostaie. C. K. Ajent P. Raab przybył tu d. 4 z Jas; niedługo za nim przybyło z teyże okolicy kilka rodzin Boiarów; za źle urządzone izby ofiaruią po 2 czer. zło. na dzień, ale wszystkie są zaięte i muszą daley iechać. Ces. Austryiacka expedycyia pocztowa i kancelaryia powyższego ajenta pozostały ieszcze w Jassach.

Pod Ruszczukiem, a podług innych doniesień pod Sylistryią, czyli też w obu mieyscach razem, mieli się Turcy za Dunay przeprawić i zachodzi obawa, że d. 8 do Jas wkroczą. Poprzedza ich strach, ponieważ wszystko bez różnicy niszczą co im tylko na zawadzie staie.

O Ipsylantym nic z pewnością wiedzieć nie można. Już to złączyć się miał z Ali Baszą Janiny, już udać się do Bulgaryi, już cofnąć w góry Siedmiogrodzkie, już oszańcować się w 40,000 ludzi pod Bukarestem.

Kandya, Tessalonija, Morea i niektóre wyspy Archipelagu, podług doniesień zbiegów, wypędziły lub wyrznęły tameysze władze Tureckie i ogłosiły się wolnemi.

W Stambule otrzymali wprawdzie Grecy zapewnienie, iż w święta Wielkanocne mogą się bez obawy w Kościołach zgromadzać; ale żaden z nich nie odważył się za próg nogą z swego domu stąpić. — Liczba wymordowanych w Stambule Greków dochodzi do tysiąców. Wściekłe pospolstwo odrzyna w swey zemście zimną krwią głowy swem ofiarom. Dziesięciu do 12 rzuca się na iednego człowieka i gdy go zmęczą aż do wyziunienia ducha, urzynaią mu dopiero głowę, mowiąc: "nie boy się." To straszne słowo daie się w Tureckim ięzyku co chwila po wszystkich ulicach tey stolicy, które Chrześciianie zamięszkuią, słyszeć.

Dnia 4 i 5 Czerwca 1821.
Cena zboż rożnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł. gr.	2. Zł. gr.	3. Zł. gr.	4. Zł. gr.
— Pszenicy	17 —	16 —	15 —	14 —
— Żyta	12 —	11 —	10 —	9 —
— Jęczmienia	9 —	8 —	7 —	6 —
— Owsa	7 —	6 —	5 15	— —
— Jagieł	30 —	29 —	28 —	27 —
— Grochu	10 —	9 15	9 —	8 —
— Rzepaku	18 —	17 —	16 —	15 —

W Gdańsku dnia 25 Maia.
Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od Złp.	460	do 700.
Żyta	— —	280	— 360.
Jęczmienia	— —	200	— 240.
Owsa	— —	200	— 230.
Grochu	— —	320	— 360.

TEATR NARODOWY.

Jutro we Czwartek, d. 7 Czerwca dana będzie nowa Komedyia w 3 aktach: *Uroiona Niewierność.* — Po którey nastąpi Opera w 2 aktach: *Doktór Turecki.*

DONIESIENIA

W Kazimierzu przy Krakowie w Domu pod Nr. 118 Gminie VI. dnia 7 Czerwca b. r. o god. 2 z południa odbędzie się publiczna licytacyia Miódu do picia kilku beczek w drodze Exekucyiney za gotową zapłatę. Chęć kupna maiących na oznaczone mieysce i czas zaprasza. — W Krakowie d. 28 Maia 1821 r.

Skorczyński, Kom. Sąd.

Pisarz Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa i iego Okręgu, podaie w myśl Art: 682 K. P. S. do publiczney wiadomości, iż połowa Domu w Kazimierzu Żydowskim między ulicami nazwanemi Placem zgim i Ciasną pod L. 197 w Gminie X. W. M. Krakowa przy Krakowie leżąca, Star: Leibla i Seliga Hönigów braci tamże zamięszkałych własna, na żądanie Ur. Józefa Kwasek Protokól stv Tryb: I. Inst: W. M. Krakowa Cessyonaryusza Summy przez cedenta W. Krzystofa Gierzmońskiego uczynioney, w Krakowie przy ulicy Kanowney pod L. 127 zamięszkałego, od którego Ur. Wincenty Szpor Adwokat w Krakowie pod L. 255, teraz zamięszkały w Sądach stawać będzie, przez publiczną licytacyią sprzedaną zostanie, a to z mocy Wyroku byłey Policyi poprawczey Obwodu Krakowskiego tychże Leibla i Seliga Hönigów braci na zapłacenie Summy 560 Złp. pod dniem 18 Lipca 1815 r. zapadłego, z uczestnictwa kradzieży sreber wynikłych, na rzecz W. Krzystofa Gierzmońskiego, skazującego, który prawo swoie do osoby Ur. Józefa Kwaska, Aktem Urzędowym przed W. Rogalskim Notaryusem pod dniem 15 Marca 1820 w Krakowie zeznanym, przeniósł, które, to iest: Wyrok i Cessya prawnie Dłużnikom wręczone zostały, na zaspokoienie wyżey wspomnioney Summy Złp. 560 w srebrney monecie wraz z procentem po pięć od sta od dnia 24 Lutego 1821 iako daty wręczonego wezwania zaległym, tudzież kosztami prawnemi. — Zaięcie połowy Domu tego uskutecznio nem zostało przez Ur. Henryka Salomońskiego Komornika w dniu 11 Maia 1821 r. Kopiie Protokółu zaięcia, stósownie do przepisu prawa. — P. Stanisławowi Poradowskiemu Woźnemu ustanowionemu Dozorcy. — Ur. Miętuszewskiemu Pisarzowi Sądu Pokoiu W. M. Kr. Okr. II. — P. Mączeńskiemu Wóytowi Gminy X. W. M. Kr. — P. Szymonowi Adamkowi Kassyierowi przy Kassie Główney W. M. Krakowa i Dłużnikom Seligowi i Leiblowi Hönigom w Krakowie zamięszkałym przez Woźnego Ignacego Życkiego przed zaregestrowaniem wręczonemi zostały.

Tenże Protokół zaięcia w Księgi Hipoteczne W. M. Kr. i J. Okr. Vol: III. Księgi zaięciów na karcie 160 Nr. 26 dnia 19 Maia 1821 r. zaś w Kancellaryi naszey Pisarza Trybunału w Księgę II. zaięciów nieruchomości od stronnicy 648 do 651 pod L. 73 dnia 1 Czerwca r. b. wpisanym został.

W Domie połowy tey mięszkaią Leibel i Selig Hönigowie bracia właściciele, tudzież Star. Bryndza, ioko Komorą siedzący bezpłatnie.

Pierwsza publikacyia warunków sprzedarzy w dniu 24 Lipca 1821 r. na Audyencyi Wys: Tryb: I. Inst: W. M. Krakowa odbędzie się, a dalsze według Art: 702 K. P. S. nastąpią. — W Krakowie d. 2 Czerwca 1821 r.

Kuliczkowski, Pisarz.

Kommissyia Woiewództwa Krakowskiego. Z mocy Rozporządzenia Wys: Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu z d. 23 b. m. i r. Nr. 12,570/3344 wyznaczaiąc ostateczny termin na dzień 20 Czerwca r b. wolney Konkurencyi do dzierżawy Dóbr Narodowych Kurzelowa w Obwodzie Kieleckim położonych na lat 12 poczynaiąc od d. 1go Czerwca r. b. wypuścić się maiących, wzywa chęć maiących, aby w oznaczonym powyżey terminie w Biórach Kommissyi Woiewódzkiey Wydziału Dóbr Rządowych stawili się, zaopatrzeni w dowody kwalifikacyi postanowieniem JO. Xcia Namiestnika Królewskiego z d. 24 Stycznia 1818 r. przepisane, oznaymiaiąc zarazem, że przyczyny iakie dotąd tamowały wydzierżawienie w mowie będących Dóbr przez Rozporządzenie Wys: Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu na wstępie zacytowane, usunięte zostały, albowiem Budowle do prowadzenia porządnego Gospodarstwa potrzebne, iakich niedostatek w pomienionych Dobrach widzieć się daie, będą kosztem Skarbu, sposobem Entrepryzy, którą Dzierżawca podiąć może, wystawione i stósowny warunek w kontrakcie dzierżawnym zamieszczony iak i ten, że nowy wyciąg intraty z dóbr Kurzelowa ieszcze w roku bierz: będzie sporządzony, dotychczasowa zaś Summa dzierżawna Złp. 23,612 gr. 3 z całey Ekonomii z Folwarków Kurzelowa, Konieczna, i Dankowa, składaiącey się wynosząca tymczasowie tylko pro praenotatione fisci służy, dopóki nowy Anszlag sporządzony i wedle tego stała opłata ustanowioną nie będzie, którą § 5 ogólnych warunków kontraktu zastrzega, co staie

się dla ubiegaiących o Dzierżawę dostateczną rękoymią, albowiem na przypadek wygórowania dotychczasowey Summy dzierżawney po zatwierdzeniu nowego Anszlagu wykazane tymże minus Dzierżawcy niezawodnie bonifikowanym będzie. W końcu i to podaie do wiadomości, iż Dobra w mowie będące razem, lub poiedyńczo Folwarkami wydzierżawione bydź mogą, których tymczassowa opłata wynosi Folwarków Kurzelowa z Dankowem Summę Złp. 15,478. Konieczna zaś Złp. 8134 gr. 3. — W Kielcach d. 30 Maia 1821 r.

Radca Stanu nadzwyczayny
Prezes *Wielogłowski.*
Sekretarz Jeneralny, *Zamoyski.*

W skutek Rezolucyi Wys: Trybunału W. M. Krakowa dnia 30 Maia r. b. Nr. 1588 Ruchomości po niegdy Michale Kowalskim pozostałe mianowicie, Sprzęty domowe i Gospodarskie, Zegarki, Zwierciadła, troche Srebra, Garderoba, Miedź, przez publiczną licytacytacyią w dniu 12 Czerwca r. b. po połudnu w Domu w ulicy S. Jana pod Nr 465 za gotową srebrną kurs zupełny w Kassach maiącą monetę sprzedawane zostaną. — W Krakowie d. 1 Czerwca 1821.

Olearski, Notaryusz.

Dnia 8 b. m. i r. o godzinie 10 ranney w Kancelaryi podpisanego Komornika Sądowego przy ulicy Grodzkiey pod L. 26 odbędzie się publiczna licytacyia w drodze Exekucyi Sądowey na wydzierżawienie dochodów domu na Kleparzu przy Krakowie pod L. 85 sytuowanego, a to na lat trzy od 1go Czerwca 1821 do 9 Czerwca 1824 r. trwać maiące. Warunki dzierżawy przed rozpoczęciem się licytacyi będą odczytane. — W Krakowie d. 3 Czerwca 1820 r.

T. Jarzyński, Kom. S.

Podpisany Notaryiusz Publiczny stosownie do Rezolucyi Wysokiego Trybunału z dnia 26 Maia r. b. 1821 do Liczby 1572 wydaney zawiadomia Publiczność, że ruchomości po ś. p. Tomaszu Bierzyńskim, Staroście Tuczapskim pozostałe, iako to suknie, bielizna i srebra stołowe w dniu 12tym Czerwca 1821 roku o godzinie 10tey ranney w Krakowie przy ulicy Grodzkiey pod L. 36 przez publiczną licytacyią za gotowe pieniądze sprzedawane będą. — W Krakowie d. 1go Czerwca 1821 r.

Jgnacy Rogalski, N. P.

Pewny Szlachcic zostaiąc przedtym w woysku Polskim z przyzwoitą Rangą wyszedłszy z służby publiczney przez zwinięcie woyska, przez różne odmiany Rządów dependował w różnych kancellaryiach, w Wysokich Sądach Szlacheckich w Galicyi był Akcesystą, u Kommornikow Sądowych, w Magistratach regulowanych, książki gruntowe i tabulę układał, Sekretarzem był u niegdyś JW. Macieia Sołtyka Woiewody Sandomierskiego, nakoniec Ekonomiką się przez długi czas trudnił; wolny ieszcze pracować w którymkolwiek zawodzie. — Ktoby sobie przyiąć życzył do wyżey wzmiankowanych obowiązków, niech się zapyta na Franciszkańskiey ulicy pod Nr. 215 a tam się zainformuie.

Prezes Sądu Appellacyinego W. M. Krakowa z Okręgiem. Stosownie do przepisu Art: 118 Kod: Cyw: podaie niniejszym do powszechney wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi kraiu tuteyszego na powództwo Zofii z Moniów Ciemiędzyny Włościanki Wsi Krowodrzy przy Mieście Krakowie położoney, tamże zamieszkałey wydał w dniu dwunastym Września r. b. Wyrok stanowczy, którym nieprzytomność Dominika Ciemięgi Męża powódki żadney o sobie wiadomości niedaiącego uznaną została: — W Krakowie d. 4 Października 1820 roku.

Nikorowicz.
Rombach, Sekr. Sąd. Appell.